

sygn. akt I ACz 1764/12

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Kowacz-Braun

Sędziowie: SSA Piotr Rusin

SSA Grzegorz Krężolek

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2012 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przy uczestnictwie (...) Park Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o udzielenie zabezpieczenia przed wytoczeniem powództwa

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie, Wydział IX Gospodarczy, z dnia 27 lipca 2012 r., sygn. akt IX GCo 177/12

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że udzielić zabezpieczenia roszczeniu uprawnionej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. sporządzonego przez notariusza P. T. z Kancelarii Notarialnej w K., repertorium(...)Nr (...), któremu Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział I Cywilny postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2011 r., sygn. akt I Co (...) nadał klauzulę wykonalności w zakresie określonego w §3 aktu obowiązku zapłaty na rzecz (...) Park Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwoty 183 585,08 zł poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko uprawnionej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie M. M. pod sygn. akt KM (...) oraz wyznaczyć uprawnionej pod rygorem upadku zabezpieczenia termin dwóch tygodni na wniesienie do sądu pozwu w niniejszej sprawie.

sygn. akt I ACz 1764/12

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 28 listopada 2012 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IX Gospodarczy, postanowieniem z dnia 27 lipca 2012 r., sygn. akt IX GCo 177/12, odmówił wnioskodawcy udzielenia zabezpieczenia roszczenia o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r., repertorium (...)Nr(...), sporządzonego przez notariusza P. T. z Kancelarii Notarialnej w K. w zakresie dotyczącym określonego w §3 aktu obowiązku zapłaty na rzecz (...) Park sp. z o.o. kwoty w wysokości do 183 585,08 zł, któremu nadano klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z dnia 29 sierpnia 2011 r., sygn. akt I Co (...)poprzez zawieszenie

postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie M. M. pod sygn. akt KM(...)W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że z twierdzeń wnioskodawcy (uprawnionego) wynika, iż aktem notarialnym poddał się on wobec obowiązanej egzekucji do kwoty 183 585,08 zł. Następnie w dniu 2 listopada 2011 r. strony zawarły porozumienie, na podstawie którego uprawniony zobowiązał się zapłacić obowiązanemu w określonych terminach część zadłużenia w wysokości 152 359,24 zł oraz kaucję w wysokości 6 844,95 euro i 8 575 zł, a w wypadku wykonania tego obowiązku, obowiązany miał zwolnić uprawnionego z pozostałej części długu. Uprawniony podał także, że wykonał zawarte porozumienie, gdyż zapłacił obowiązanemu w trzech ratach kwotę 173 009,97 zł. Mimo to, obowiązany wszczął bezpodstawnie egzekucję na sumę 109 179,69 zł. Zdaniem Sądu Okręgowego, przedstawione twierdzenia uprawnionego nie mogą zostać zweryfikowane, gdyż uprawniony nie przedstawił ani aktu notarialnego, ani postanowienia o nadaniu temu aktowi klauzuli wykonalności. Nie wiadomo tym samym, czy wszczęta egzekucja rzeczywiście obejmuje dług, którego dotyczyło porozumienie z dnia 2 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy zwrócił także uwagę, że z przedstawionych przez uprawnionego dowodów wynika, iż zapłacił on obowiązanemu sumę 129 853,28 zł, podczas gdy dla zwolnienia z długu konieczna była zapłata sumy 152 359,24 zł. W tym stanie rzeczy, Sąd I instancji uznał zgłoszone przez uprawnionego roszczenie za niewiarygodne.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone w całości przez uprawnionego, który podniósł, że nie wystąpił od razu z powództwem przeciwegzekucyjnym, gdyż nie dysponował wszystkimi wymaganymi do tego dokumentami, tj. m.in. nie posiadał aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. i postanowienia z dnia 29 sierpnia 2011 r. o nadaniu klauzuli wykonalności. Uznał jednak, że dowody, którymi dysponuje, w szczególności przedłożone potwierdzenia realizacji przelewów na rzecz obowiązanej, są wystarczające do uznania jego roszczenia za uprawdopodobnione. Jednocześnie uprawniony przedłożył wspomniany akt notarialny i postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, wnosząc o przeprowadzenie dowodu z tych dokumentów. Ponadto, przedłożył dowód uiszczenia obowiązanemu trzeciej raty w kwocie 22 469,97 zł, podając iż nie załączył go do wniosku wskutek omyłki. Zaznaczył przy tym, że do wniosku zostały załączone dowody wpłaty na kwoty wyższe niż rzekomy dług. Zdaniem uprawnionego, potrzeba powołania wymienionych dowodów z dokumentów pojawiła się dopiero po wydaniu przez Sąd I instancji zaskarżonego postanowienia i powołał się w tym zakresie na stosowne orzeczenie SN. Podkreślił także, że postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności nigdy nie zostało mu doręczone, w związku z czym zapoznał się z nim już po wydaniu zaskarżonego postanowienia w trakcie przeglądania akt sprawy egzekucyjnej.

W oparciu o przedstawioną argumentację uprawniony wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez udzielenie zabezpieczenia w sposób określony we wniosku, względnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W piśmie z dnia 5 października 2012 r. obowiązany wniósł o oddalenie zażalenia uprawnionego na postanowienie z dnia 27 lipca 2012 r.

W uzasadnieniu pisma obowiązany podał, że uprawniony nie mógł uprawdopodobnić swego roszczenia ani interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, albowiem egzekucja prowadzona przeciwko uprawnionemu przez komornika M. M. w sprawie o sygn. akt KM(...)nie dotyczy długu objętego powoływany przez dłużnika porozumieniem z dnia 2 listopada 2011 r. Porozumienie te dotyczyło bowiem spłaty zadłużenia z tytułu umowy najmu z dnia 19 grudnia 2008 r. powstałego w okresie od stycznia 2011 r. do września 2011 r. w łącznej wysokości 184 914,47 zł. Obowiązany przyznał przy tym, że uprawniony dokonał spłaty całości zadłużenia objętego porozumieniem z dnia 2 listopada 2011 r. Natomiast postępowanie egzekucyjne o sygn. akt KM (...)prowadzone jest w celu wyegzekwowania od uprawnionego innych należności, tzn. należności z tytułu umowy najmu z dnia 19 grudnia 2008 r. za okres od października 2011 r. do maja 2012 r., które to zadłużenie według stanu na dzień złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji, tj. na dzień 29 maja 2012 r., wynosiło wraz z odsetkami 113 889,58 zł. W tym stanie rzeczy, obowiązany uznał, że uprawniony wprowadza Sąd w błąd, podając, iż mimo spłaty zadłużenia postępowanie egzekucyjne nadal się toczy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie należało uznać za uzasadnione.

W niniejszej sprawie uprawniony chce wytoczyć powództwo opozycyjne na podstawie art. 840 §1 pkt 2 k.p.c., albowiem twierdzi, że po wydaniu przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie postanowienia z dnia 29 sierpnia 2011 r., sygn. akt I Co (...) doszło do wygaśnięcia jego zobowiązania wobec obowiązanego częściowo wskutek zapłaty, a częściowo wskutek zwolnienia z długu. Mimo to obowiązany w maju 2012 r. wszczął w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2011 r. postępowanie egzekucyjne przeciwko uprawnionemu w celu wyegzekwowania kwoty 109 179,69 zł wraz z odsetkami i kosztami. W tym stanie rzeczy za w pełni trafne należy uznać stanowisko Sądu I instancji, wedle którego bez zapoznania się z treścią tytułu wykonawczego, tj. aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. i postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności z dnia 29 sierpnia 2011 r., niemożliwe jest ustalenie, czy postępowanie egzekucyjne o sygn. akt KM (...) rzeczywiście dotyczy należności objętych tym tytułem. Nieprzedstawienie przez uprawnionego wskazanych dokumentów nie mogłoby być zatem co do zasady uznane za usprawiedliwione, gdyż nie mógł on zasadnie spodziewać się, że Sąd uzna roszczenie za uprawdopodobnione tylko na podstawie samych jego twierdzeń zawartych we wniosku, zwłaszcza w aspekcie okoliczności, które mogą być dowiedzione tylko w drodze przedstawienia dowodów z określonych dokumentów. Należy jednak zauważyć, że art. 381 k.p.c. stosowany w niniejszej sprawie z mocy odesłania zawartego w art. 397 §2 k.p.c. nie należy do systemu prekluzji dowodowej (por. wyrok SN z dnia 11 lipca 2012 r., II CSK 597/11, Lex nr 1215613), przez co przeprowadzenie przez sąd II instancji pewnych dowodów, mimo iż strona mogła i powinna była powołać je wcześniej, nie może być uznane za naruszenie prawa procesowego (por. wyrok SN z dnia 11 lutego 2011 r., II UK 273/10, Lex nr 817530). W rezultacie uznać należy, że ocena możliwości oraz celowości dopuszczenia nowych dowodów została pozostawiona sądowi II instancji, który, rozważając kwestię zastosowania art. 381 k.p.c., tj. pominięcia spóźnionych dowodów, winien mieć na względzie okoliczności konkretnej sprawy.

W niniejszej sprawie, pomimo iż dowody z dokumentów załączonych przez uprawnionego do zażalenia zostały w sposób nieusprawiedliwiony powołane zbyt późno, należało wziąć pod uwagę okoliczność, że w świetle treści pisma obowiązanego z dnia 5 października 2012 r. fakty istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stały się w zasadzie bezsporne. Obowiązany potwierdził bowiem, że uprawniony wykonał w pełnym zakresie warunki porozumienia z dnia 2 listopada 2011 r., a więc zapłacił określoną część zadłużenia z tytułu czynszu najmu za okres od stycznia 2011 r. do końca września 2011 r., w związku z czym został zwolniony z pozostałej części długu. Nadto, obowiązany wskazał, że postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. akt KM (...) nie dotyczy zadłużenia uprawnionego objętego porozumieniem z dnia 2 listopada 2011 r., tylko należności z tytułu czynszu najmu powstałych w okresie od października 2011 r. do maja 2012 r. W rezultacie, jedyną kwestią sporną między stronami jest zagadnienia o charakterze ściśle prawnym sprowadzające się do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy na podstawie tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2011 r. dopuszczalne jest prowadzenie egzekucji należności, które stały się wymagalne w okresie od października 2011 r. do maja 2012 r. Takie ujęcie zakresu sporu między stronami powoduje, iż rygorystyczne stosowanie regulacji art. 381 k.p.c. nie jest celowe. Dlatego też należało dopuścić dowody z dokumentów załączonych przez uprawnionego do zażalenia, tj. dowód z aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r., dowód z postanowienia z dnia 29 sierpnia 2011 r. oraz dowód z potwierdzenia realizacji przelewu wychodzącego z daty 14 grudnia 2011 r.

Na postawione wyżej pytanie, w którym zawiera się istota sporu między stronami, należy udzielić odpowiedzi negatywnej. W §3 aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. uprawniony, zgodnie z wymogami art. 777 §1 pkt 5 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 3 maja 2012 r., wskazał bowiem, że poddaje się egzekucji tylko co do kwoty 183 585,08 zł, a obowiązany może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności w przypadku niezapłacenia przez uprawnionego w terminach określonych w umowie najmu z dnia 19 grudnia 2008 r. miesięcznego czynszu najmu i innych opłat obciążających najemcę, przy czym obowiązany został upoważniony do wielokrotnego występowania o nadanie klauzuli wykonalności co do każdorazowego naruszenia przez uprawnionego obowiązku zapłaty miesięcznego czynszu i innych opłat. Przytoczone postanowienie w zestawieniu z regulacją art. 786¹ zd. 2

k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 3 maja 2012 r. prowadzi do wniosku, że obowiązany mógł wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 10 lutego 2009 r. każdorazowo w sytuacji, gdy uprawniony w terminie nie uiścił miesięcznego czynszu najmu (przy czym fakt braku zapłaty nie musiał być odrębnie dowodzony, wystarczające dla nadania klauzuli wykonalności było stwierdzenie, że minął już termin płatności czynszu najmu za dany miesiąc), jednakże kwoty, na które opiewały poszczególne tytuły wykonawcze, nie mogły łącznie przekroczyć sumy 183 585,08 zł. W tym stanie rzeczy pewne wątpliwości wzbudza poprawność nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 10 lutego 2009 r. co do całej kwoty 183 585,08 zł już w dniu 29 sierpnia 2011 r. (data wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności), skoro jak wynika z treści porozumienia z dnia 2 listopada 2011 r. na koniec września 2011 r. zadłużenie uprawnionego wobec zobowiązanego, a więc obejmujące już najpewniej czynsz najmu za wrzesień 2011 r., wynosiło 184 914,47 zł. Wątpliwość ta nie zmienia jednak tego, że klauzula wykonalności nadana postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2011 r. mogła uprawniać obowiązowanego do prowadzenia egzekucji tylko należności czynszowych, które stały się wymagalne przed dniem 29 sierpnia 2011 r. Wykluczone jest tym samym, egzekwowanie na podstawie tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. z klauzulą wykonalności z daty 29 sierpnia 2011 r. należności, które stały się wymagalne już po dniu 29 sierpnia 2011 r. Tymczasem obowiązany w piśmie z dnia 5 października 2012 r. wprost wskazuje, iż na podstawie tego tytułu egzekwuje od uprawnionego czynsze najmu należne za okres od października 2011 r. do maja 2012 r. Ponadto, skoro po wydaniu postanowienia z dnia 29 sierpnia 2011 r., o którym notabene wyraźnie wspomina się w porozumieniu z dnia 2 listopada 2011 r. (por.(...) ust.(...) aneksu nr(...) do umowy najmu z dnia 19 grudnia 2008 r. k. 11) uprawniony zapłacił i został zwolniony z długu co do kwoty w łącznej wysokości 184 914,47 zł, a więc wyższej niż wskazana w akcie notarialnym maksymalna kwota, która mogła zostać wyegzekwowana na jego podstawie przez obowiązowanego, to stwierdzić należy, że obowiązany nie ma obecnie prawa nie tylko egzekwować od uprawnionego dalszych należności czynszowych na podstawie kwestionowanego tytułu wykonawczego, ale także żądać nadania aktowi notarialnemu z dnia 10 lutego 2009 r. kolejnej klauzuli wykonalności co do tych dalszych należności. Innymi słowy, należności czynszowe egzekwowane w ramach postępowania egzekucyjnego o sygn. akt KM (...)w ogóle nie mogą być objęte tytułem egzekucyjnym w postaci aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r., w związku z czym obowiązany musi dochodzić ich na drodze odrębnego postępowania sądowego. Nie jest bowiem tak, jak zdaje się zakładać obowiązany, że praktyczne (w sensie nieskierowania go do egzekucji) „niewykorzystanie” kwestionowanego tytułu wykonawczego wobec zawarcia i wykonania między stronami porozumienia z dnia 2 listopada 2011 r., daje mu podstawy do dowolnego posługiwania się tym tytułem wobec uprawnionego, w szczególności pomijania wyraźnie sformułowanych w treści aktu notarialnego z dnia 10 lutego 2009 r. przesłanek prowadzenia na jego podstawie egzekucji przeciwko uprawnionemu.

Wobec powyższego roszczenie uprawnionego należało uznać za uprawdopodobnione. Z kolei, niezaprzeczony przez obowiązowanego, fakt wszczęcia i prowadzenia egzekucji na podstawie kwestionowanego tytułu wykonawczego jednoznacznie wskazuje na istnienie po stronie uprawnionego interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Wyegzekwowanie należności od obowiązowanego poważnie utrudni bowiem osiągnięcie celu postępowania dotyczącego pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 §1 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.

Termin wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie określono uprawnionemu na podstawie regulacji art. 733 k.p.c.